

ایران کنفرانس

5 دانشگاه اول ایران از نگاه "سایماگو" / دانشگاه آزاد در صدر

رئیس مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، به رتبه های علمی ششم تا دهم برخی از دانشگاههای کشورمان در سال 2013 اشاره کرد.

به گزارش خبرنگار مهر، جعفر مهاد گفت: سایماگو نظامی است که دانشگاه ها و موسسات تحقیقاتی جهان را بر اساس عملکرد پژوهشی در قالب مقالاتی که در نشریات معتبر بین المللی چاپ می شود ارزیابی و رتبه بندی می کند.

وی افزود: ارزیابی و رتبه بندی دانشگاه ها بر اساس مقالات علمی توسط ترکیب تحت عنوان "رتبه بندی آکادمیک بر اساس عملکرد پژوهشی" و رتبه بندی لایدن در هلند نیز صورت می گیرد. در هر سه نظام یاد شده ملاک ارزیابی تنها مقالات منتشر شده است، اما هر کدام با روش های مختلف خاص خود عمل رتبه بندی را انجام می دهند.

سرپرست ISC، اظهار داشت: سایماگو جدید ترین رتبه بندی سال 2013 میلادی را اعلام کرده است. این رتبه بندی مقالات علمی دانشمندان و پژوهشگران در بازه زمانی 2011 - 2007 را پردازش کرده است.

رئیس مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، افزود: عمده شاخص های مورد توجه در این رتبه بندی عبارت است از: (1) شاخص برونداد: یعنی تعداد کل مدارک منتشر شده در نشریات علمی نمایه شده در پایگاه اسکوپوس. نظام سایماگو داده های مربوط به این مقالات را از اسکوپوس دریافت می کند. (2) شاخص همکاری بین المللی: حاکی از سهم تولیدات علمی یک موسسه است که در همکاری با موسسات خارجی تولید شده است. (3) شاخص تاثیر نرمال سازی شده: یعنی ارتباط بین میانگین تاثیر علمی یک موسسه و میانگین جهانی (4) شاخص انتشارات با کیفیت بالا: نشان دهنده سهم آن قسمت از تولیداتی است که دانشگاه در پرنفوذترین نشریات علمی دنیا منتشر می کند. (5) شاخص تخصص: نشان دهنده میزان تمرکز یا پراکندگی موضوعی تولیدات علمی یک موسسه است. (6) شاخص نرخ برتری: نشان دهنده آن میزان از تولیدات علمی یک موسسه به درصد است که در مجموعه 10 درصد برتر از پراستناد ترین مقالات در رشته های علمی مرتبط با آنان قرار گرفته اند. (7) شاخص رهبری علمی: نشان دهنده تعداد مقالاتی است که در آن ها نویسنده مسئول به موسسه مورد نظر تعلق دارد.

مسئول رتبه بندی دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی ایران، افزود: بر اساس شاخص های بالا، رتبه 5 دانشگاه اول جمهوری اسلامی ایران در سال 2013 میلادی و در بازه زمانی مورد نظر به ترتیب عبارت است از: دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشگاه صنعتی شریف و دانشگاه صنعتی امیرکبیر.

سرپرست ISC، ادامه داد: رتبه این دانشگاه ها در سطح بین المللی به ترتیب 89، 234، 366، 461 و 513 است که با توجه به رتبه بندی بیش از 2000 دانشگاه در این نظام رتبه بندی جایگاه درخور توجهی به شمار می آید.

وی ادامه داد: رتبه منطقه ای 5 دانشگاه نخست جمهوری اسلامی ایران که از آن ها در این خبر نام بردم عبارت است از (1، 3، 6، 9 و 13) که این نیز جایگاهی بسیار رفیع و ارزشمند است.

مهراد خاطر نشان کرد: وقتی رتبه های ملی، منطقه ای و بین المللی این 5 دانشگاه را در سال 2012 میلادی و در بازه زمانی 2010-2006 مقایسه می کنیم، نتایج درخشانی به دست می آید به این معنی که هر 5 دانشگاه در حالیکه جایگاه خود را از نظر ملی حفظ کرده اند، اما دانشگاه آزاد در سطح منطقه از رتبه دو به رتبه یک، دانشگاه تهران از رتبه 5 به رتبه سه، دانشگاه علوم پزشکی تهران از رتبه 7 به رتبه 6، دانشگاه صنعتی شریف از رتبه 10 به رتبه 9 و دانشگاه صنعتی امیرکبیر از رتبه 16 به رتبه 13 ارتقا یافته اند. این ارتقا نشان دهنده شکل گیری برنامه های استراتژیک آموزش عالی و تحقیقات علمی جمهوری اسلامی ایران است. به عبارت دیگر، آماري که از تولید علم ایران توسط نظام های استنادی گزارش می شود که تا به حال به طور مستمر رو به افزایش است با نتایج این رتبه بندی تأیید می شود.

به گفته رئیس مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، رتبه های بعدی در سال 2013 میلادی اختصاص به دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشگاه شیراز، دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دارد. رتبه منطقه ای 1 ن 5 دانشگاه برتر در هر ن سال به ترتیب 20، 17، 24، 31 و 32 است.

سرپرست ISC افزود: مقایسه عملکرد 1 ن 5 دانشگاه از نظر رتبه منطقه ای با سال 2012 میلادی و در فاصله سال های 2006-2010 به استثنای دانشگاه تربیت مدرس و علم و صنعت 1 ران که در هر دو سال رتبه یکسانی دارند، ارتقاء رتبه دانشگاه های ش راز از 33 به 24، فردوسی مشهد از 40 به 31 و شهید بهشتی از 44 به 32 را به وضوح نشان می دهد.

مهراد ادامه داد: دانشگاه صنعتی اصفهان در سال 2013 میلادی در مقام 11 رتبه بندی دانشگاه های 1 ران قرار گرفته است در حالی که رتبه 1 ن دانشگاه در سال 2012 بر اساس شاخص های اعلام شده در نظام سایماگو رتبه 9 بود. رتبه های 12 تا 20 در سال 2013 به ترتیب به دانشگاه های شهید بهشتی (12)، خواجه نصیر راندن طوسی (13)، تبریز (14)، علوم پزشکی ش راز (15)، علوم پزشکی تبریز (16)، پیام نور (17)، علوم پزشکی اصفهان (18)، دانشگاه اصفهان (19) و علوم پزشکی مشهد (20) تعلق دارد. رتبه های منطقه ای 1 ن دانشگاه های برتر 1 ران در 5 ن صدها دانشگاه بزرگ و کوچک منطقه به ترتیب 33، 39، 43، 46، 50، 59، 60، 62، 64 و 74 است.

مسئول رتبه بندی دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی 1 ران به 1 ن نکته اشاره کرد و گفت: چون تعداد دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی کشور که در نظام رتبه بندی سایماگو حضور دارند بیشتر است، تنها با اعلام رتبه 20 دانشگاه نخست بسنده کردیم.

سرپرست ISC خاطر نشان کرد: برنامه های راهبردی از سه است های اصولی جمهوری اسلامی ایران است، برنامه پنج ساله پنجم، سند چشم انداز، نقشه جامع علمی کشور و حتی معارها و شاخص های رتبه بندی ISC به عنوان نقشه راه عمل می کند. حضور موفق دانشگاه ها در عرصه های تولید علم و نظام های رتبه بندی، اجرای موفقیت آمیز است های راهبردی در حوزه های علم و فناوری را می نماید.

مهرداد افزود: دولت از دهم خدمت را در حالی آغاز می کند که حرکت های علمی در دانشگاه ها و موسسات پژوهشی به دلیل تحریم ها متوقف شده و نمود آن را می توانیم در رشد دانش های استراتژیک مانند فناوری نانو، بیوتکنولوژی، فناوری های اطلاعاتی، سلول های بنیادی، فناوری هسته ای، داروسازی، صنایع نظامی، انرژی های نو و غیره مشاهده می کنیم. رشد تحقیقات علمی تنها به رشته های محدود نمی شود بلکه به شرفتهای حاصل در علوم مهندسی، فیزیک، شیمی، پزشکی، ریاضیات، محیط زیست و اکولوژی نیز درخور توجه است.

رئیس مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، ادامه داد: سه است های حاکم بر توسعه علمی کشور از سوی برنامه ریزان آموزش عالی و تحقیقات علمی در وزارت علوم با جدیت پیگیری می شود و جامعه دانشگاهی اکنون جامعه ای است متحرک و پویا که تعداد دانشجویان آن نیز روبه افزایش است.

مهرداد گفت: گرچه سهم تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی در سال های گذشته با توجه به بهر شرفتهای علمی حاضر افزایش یافته است، اما دوازدهم دولت از دهم و وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری به این موضوع با اهمیت توجه ویژه ای معمول کرده تا رشد علمی ایران در دانشگاه ها و موسسات پژوهشی کشور فراگیر و گویا باشد.